

Joroisten ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö, hankesuunnitelma

Pevamltk 19.05.2025 § 49
3027/00.01.05/2025

Valmistelija(t)	Eija Pennanen, puh. 044 7401600 eija.pennanen@pshyvinvointialue.fi , Seija Kärkkäinen puh. 040 7470506, seija.karkkainen1@pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää hyväksyä: 1. Joroisten terveyskeskuksen vuodeosaston toiminnallisen suunnitelman ja kustannuslaskelman vuodeosaston muuttamisesta vammaisten henkilöiden ympärivuorokautista palveluasumista tuottavaksi yksiköksi. 2. Valtuuttaa omalta osaltaan hyvinvointialueen kiinteistöhallinnon viemään hanketta eteenpäin ja jatkamaan neuvotteluja kiinteistön omistajan Joroisten kunnan kanssa mahdollisesta vuokrasopimuksen jatkumisesta 1.1.2026 ja kohteessa tarvittavista muutostöistä.
Ennakkovaikutusten arviointi	Ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikön myötä asumispalvelurakenne monimuotoistuu ja pystymme hillitsemään asumispalveluiden kustannuskehitystä
Toimivallan peruste	Hallintosäätö § 41, lautakunnan erityistehtävä kohta 4 ja hallintosäätö 93 §
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: • Joroisten terveyskeskus pohjapiirustus • Toiminnallinen suunnitelma 12.2.2025 • Ennakkovaikutusten arviointi
Valmistelu	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 4 § 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuoltoa sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kun asiakkaiden tarve edellyttää. Hyvinvointialue on velvollinen huolehtimaan siitä, että sillä on käytettävissään tarvittava määrä asiakkaiden tarpeita vastaavia ja asiakkaiden edun mukaisia palveluja. Kehitysvammaisten asumisen ohjelman, niin kutsutun Kehas -ohjelman loppuraportissa (STM:n raportti 2016/17)) on nostettu uudeksi

jatkotoimenpiteeksi, että laitoksessa asumisen tulisi päättyä vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämä tavoite ei ole hyvinvointialueellamme toteutunut, sillä Pohjois- Savon hyvinvointialueen kehitysvammaisista henkilöstä asuu pitkäaikaisessa laitoshoidossa Etelä-Savon hyvinvointialueen Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksessa vielä tälläkin hetkellä yhteensä 40 asiakasta.

Sosiaalityöstä- ja sosiaaliohjauksesta saadun ennakoarvion mukaan hyvinvointialueemme kehitysvammaisista asiakkaista lähes 70 henkilöä tulee tarvitsemaan ympärivuorokautista palveluasumista tulevan kolmen vuoden sisällä. Asumispalveluiden tarvetta lisäävät aikuisiässä olevat kehitysvammaiset henkilöt, jotka asuvat lapsuudenkodissaan ikääntyvien vanhempiensa kanssa sekä tällä hetkellä yhteisöllisen asumisen palveluissa asuvat ikääntyvät asiakkaat, jotka toimintakyvyn heiketessä tarvitsevat ympärivuorokautisen asumisen palveluja.

Kehitysvammaisten asiakkaiden laitoshoidon vähentäminen ja kasvava asumispalveluiden tarve edellyttää monia toimenpiteitä erilaisten asumispalveluiden lisäämiseksi hyvinvointialueellamme. Perhe- ja vammaispalvelujen palvelujärjestelmän uudistamisen (R3) yhtenä tavoitteena on palvelurakenteen keventäminen sekä oman tuotannon vahvistaminen ostopalveluja vähentämällä. Palvelujärjestelmän uudistamisen (R3) yhtenä tavoitteena on pitkäaikaisen laitoshoidon vähentäminen 17 asiakaspaikalla siirtämällä asiakkaita ympärivuorokautiseen palveluasumiseen. Tämän lisäksi vammaispalveluiden palvelualueen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaan 2025 on kirjattu toimenpiteitä pitkäaikaisen laitoshoidon purkamisen osalta yli 3 M €:n verran. Nyt suunnitteilla oleva Joroisten terveyskeskuksen vuodeosaston muuttaminen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköksi rakennusinvestointihanke tukee näitä tavoitteita.

Yhteistyössä hyvinvointialueen kiinteistöhallinnon kanssa on kartoitettu mahdollisia hyvinvointialueellamme sijaitsevia käyttöönotettavia tiloja uudelle ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikölle ja oman palvelutuotannon laajentamiselle. Joroisissa sijaitseva Joroisten terveyskeskuksen vuodeosasto on ollut tyhjillään ja sen soveltuvuutta mahdolliseksi asumisyksiköksi selvitelty loppuvuoden 2024 ja alkuvuoden 2025 aikana. Uuden yksikön perustamishankkeesta on laadittu toiminnallinen suunnitelma 12.2.2025 ja tilahallinta on laatinut kustannusarviota mahdollisista kiinteistön muutostöistä.

Tavoitteena on avata Joroisten terveyskeskuksen vuodeosaston tiloihin 14 paikkainen vammaisten ympärivuorokautista palveluasumista tuottava asumisyksikkö, joka palvelee vaativaa hoitoa tarvitsevia asiakkaita ja vastaa heidän tarpeitaan. Uuden asumisyksikön toiminnan periaatteina on tarjota asiakkaillemme hyvä elämä, riittävä tuki ja kodinomaisuus. Tällä Joroisten terveyskeskuksen vuodeosaston tiloihin rakennettavalla vammaisten henkilöiden ympärivuorokautista palveluasumista tarjoavalla yksiköllä pystytään vastaamaan laitoshoidon purkamisen tavoitteisiin ja sitä kautta toiminnan kustannustehokkuuteen. Hyvinvointialueemme ostaa pitkäaikaista laitoshoidoa Etelä-Savon hyvinvointialueelta tällä hetkellä noin 13 M €:lla / vuosi. Tilinpäätöksen 2024 mukaan oman ympärivuorokautisen

palveluasumisen yksikön menot ovat olleet keskimäärin 1,2 M € vuodessa. Maksamme 14 asiakkaan pitkäaikaisesta laitoshoidosta Etelä-Savon hyvinvointialueelle lähes 4 M € vuodessa. Järjestämällä 14 pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevan asiakkaan asumisen omassa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikössä on säästöjä arvioitu kertyvän vuositasolla noin 2,4 M €.

Kiinteistöhallinnon laatima kokonaiskustannusarvio tilojen muutostöistä on noin 750 000 €. Investoinnista johtuva pääomavuokran/poistojen nousu kymmenen vuoden jaksolla on noin 75 000 euroa vuodessa tiloista maksettavan vuokran lisäksi.